

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. lapkričio 17 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Telekomunikacijos – Direktyva 2002/19/EB (Prieigos direktyva) – 8 straipsnio 3 dalis – Direktyva 2014/61/ES – 1 straipsnio 3 ir 4 dalys ir 3 straipsnio 5 dalis – Nacionalinės reguliavimo institucijos teisė nustatyti *ex ante* reguliavimo sąlygas, susijusias su didelės įtakos rinkoje neturinčio tinklo operatoriaus prieiga prie fizinės infrastruktūros – Ginčo dėl prieigos nebuvimas“

Byloje C-243/21

dėl *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas, Lenkija) 2021 m. balandžio 6 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2021 m. balandžio 14 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

TOYA sp. z. o. o.,

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji w Warszawie

prieš

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,

dalyvaujant

Polska Izba Komunikacji Elektronicznej,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. Lycourgos, teisėjai L. S. Rossi J.-C. Bonichot, S. Rodin, O. Spineanu-Matei (pranešėja),

generalinis advokatas A. M. Collins,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *TOYA sp. z o.o.*, atstovaujamos *adwokat* M. Jankowski,

* Proceso kalba: lenkų.

- Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, atstovaujamo radca prawny S. Szabliński,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos Z. Chatzipavlou, M. Tassopoulou ir D. Tsagkaraki,
- Europos Komisijos, atstovaujamos S. L. Kalèdos ir L. Malferrari,

susipažinęs su 2022 m. birželio 9 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva) (OL L 108, 2002, p. 7; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 323), iš dalies pakeistos 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/140/EB (OL L 337, 2009, p. 37) (toliau – Prieigos direktyva), 8 straipsnio 3 dalies, siejamos su 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/61/ES dėl priemonių sparčiojo elektroninių ryšių tinklų diegimo sąnaudoms mažinti (OL L 155, 2014, p. 1) 1 straipsnio 3 ir 4 dalimis ir 3 straipsnio 5 dalimi, išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *TOYA sp. z o.o.* ir *Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji* (Lenkijos informacinių ir telekomunikacijų technologijų rūmai, Lenkija) ginčą su *Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej* (Elektroninių ryšių tarnybos pirmininkas, Lenkija, toliau – ERT pirmininkas) dėl jo 2018 m. rugsėjo 11 d. sprendimo, kuriuo TOYA nustatytos *ex ante* reguliavimo sąlygos, reglamentuojančios prieigos prie jos fizinės infrastruktūros sąlygas ir tvarką (toliau – ginčijamas sprendimas).

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Prieigos direktyva

- 3 Prieigos direktyvos 1 straipsnio „Taikymo sritis ir tikslas“ 1 dalis suformuluota taip:
„Pagal [2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos] [d]irektyvą 2002/21/EB [dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos] (Pagrindų direktyvą) [(OL L 108, 2002, p. 33; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 349)] ši direktyva derina būdus, kuriais valstybės narės reguliuoja elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimą ir prieigą prie jų. Tikslas – pagal vidaus rinkos principus nustatyti tinklų ir paslaugų teikėjų tarpusavio santykių reguliavimo sistemą, kuri sukurtų subalansuotą konkurenciją, elektroninių ryšių paslaugų sąveiką ir teiktų vartotojams naudą.“

- 4 Prieigos direktyvos 5 straipsnio „Nacionalinių reguliavimo institucijų galios ir pareigos, susijusios su prieiga ir sujungimu“ 1 ir 3 dalyse numatyta:

„1. Nacionalinės reguliavimo institucijos, siekdamos Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 8 straipsnyje išdėstytų tikslų, skatina ir atitinkamais atvejais užtikrina pagal šios direktyvos nuostatas pakankamą prieigą ir sujungimą bei paslaugų sąveiką, vykdydamos savo pareigas taip, kad būtų skatinamas veiklos efektyvumas, tvari konkurencija, veiksmingos investicijos ir inovacijos ir kuo didesnė nauda galutiniams paslaugų gavėjams.

Svarbiausia, nepažeisdamos priemonių, kurios pagal 8 straipsnį gali būti taikomos įmonėms, turinčioms didelę įtaką rinkoje, nacionalinės reguliavimo institucijos turi galėti taikyti:

- a) tokiu mastu, koks būtinas užtikrinti ryšį tarp galutinių paslaugų gavėjų, įpareigojimus įmonėms, kurios kontroliuoja prieigą prie galutinių paslaugų gavėjų, įskaitant pateisinamais atvejais įpareigojimą sujungti savo tinklus, jei tai dar nepadaryta;
- ab) pateisinamais atvejais ir tokiu mastu, koks būtinas, įpareigojimus įmonėms, kurios kontroliuoja prieigą prie galutinių paslaugų gavėjų, kad jos galėtų teikti sąveikiąsias paslaugas;
- b) tokiu mastu, koks būtinas užtikrinti galutinių paslaugų gavėjų prieinamumą prie valstybių narių nurodytų skaitmeninių radijo ir televizijos transliavimo paslaugų, įpareigojimus operatoriams, kad jie teiktų prieigą prie kitų priemonių, nurodytų I priedo II dalyje, sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis.

<...>

3. 1 dalyje paminėtu prieigos ir sujungimo aspektu valstybės narės užtikrina, kad nacionalinei reguliavimo institucijai būtų suteikti įgaliojimai įsikišti savo iniciatyva, kai tai pateisinama siekiant užtikrinti Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 8 straipsnio politikos tikslus, laikantis šios direktyvos nuostatų ir Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 6, 7, 20 ir 21 straipsniuose nurodytos tvarkos.“

- 5 Prieigos direktyvos 8 straipsnio „Įpareigojimų nustatymas, keitimas ar panaikinimas“ 1–3 dalyse nustatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų įgaliojimus nustatyti 9–13a straipsniuose nurodytus įpareigojimus.

2. Kai, atlikus rinkos analizę pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 16 straipsnį, nustatoma, kad operatorius turi didelę įtaką tam tikroje rinkoje, nacionalinės reguliavimo institucijos atitinkamai skiria šios direktyvos 9–13 straipsniuose nurodytus įpareigojimus.

3. Nepažeisdamos:

- 5 straipsnio 1 dalies ir 6 straipsnio nuostatų,
- Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 12 ir 13 straipsnių nuostatų, [2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos] [d]irektyvos 2002/20/EB [dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo] (Leidimų direktyva) [(OL L 108, 2002, p. 21; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 337)] priedo B dalies 7 sąlygos, taikomos pagal tos direktyvos

6 straipsnio 1 dalį, [2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos] [d]irektyvos 2002/22/EB [dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis] (Universaliųjų paslaugų direktyva) [(OL L 108, 2002, p. 51; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 367)], 27, 28 ir 30 straipsnių ir 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) [OL L 201, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 514)] atitinkamų nuostatų, kur nurodyti įpareigojimai įmonėms, neturinčioms didelės įtakos rinkoje, arba

– poreikio laikytis tarptautinių įsipareigojimų,

nacionalinės reguliavimo institucijos neskiria 9–13 straipsniuose minėtų įpareigojimų operatoriams, kurie nėra nurodyti pagal šio straipsnio 2 dalį.

<...>“

Pagrindų direktyva

- 6 Direktyvos 2002/21, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/140/EB (toliau – Pagrindų direktyva), 8 straipsnyje „Politikos tikslai ir reguliavimo principai“ numatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad, vykdydamos šioje direktyvoje ir specifinėse direktyvose nurodytas reguliavimo užduotis, nacionalinės reguliavimo institucijos imtųsi visų reikiamų priemonių, skirtų šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytiems tikslams pasiekti. Tokios priemonės turi būti proporcingos tiems tikslams.

<...>

2. Nacionalinės reguliavimo institucijos skatina konkurenciją elektroninių ryšių tinklų, elektroninių ryšių paslaugų ir susijusių priemonių bei paslaugų teikimo srityje <...>

<...>

3. Nacionalinės reguliavimo institucijos prisideda prie vidaus rinkos plėtros <...>

<...>

4. Nacionalinės reguliavimo institucijos rūpinasi Europos Sąjungos piliečių interesais <...>

<...>

5. Siekdamos 2, 3 ir 4 dalyse nurodytų politikos tikslų, nacionalinės reguliavimo institucijos taiko objektyvius, skaidrius, nediskriminacinius ir proporcingus reguliavimo principus <...>

<...>“

- 7 Pagrindų direktyvos 12 straipsnyje „Elektroninių ryšių tinklų teikėjų bendra vieta ir bendras tinklo komponentų ir su jais susijusių įrenginių naudojimas“ nustatyta:

„1. Kai elektroninių ryšių tinklus teikianti įmonė pagal nacionalinius įstatymus turi teisę įrengti įrenginius valstybinėje ar privačioje nuosavybėje, virš jos ar po ja, arba gali pasinaudoti nuosavybės eksproprijavimo ar naudojimo tvarka, nacionalinės reguliavimo institucijos, visiškai atsižvelgdamos į proporcingumo principą, turi galimybę nustatyti, kad tokie įrenginiai ar nuosavybė, įskaitant, *inter alia*, pastatus ar įėjimus į pastatus, pastatų elektros laidų sistemas, stiebus, antenas, bokštus ir kitas atramines konstrukcijas, kanalus, vamzdynus, šulinius, skirstymo spintas, būtų naudojami bendrai.

2. Valstybės narės gali reikalauti, kad 1 dalyje nurodyti teisių turėtojai bendrai naudotųsi įrenginiais ar nuosavybe (įskaitant fizinę bendrą vietą) arba imtųsi priemonių viešųjų darbų koordinavimui palengvinti, kad būtų apsaugota aplinka, visuomenės sveikata, užtikrintas visuomenės saugumas arba kad būtų atsižvelgiama į miesto ir šalies planavimo tikslus ir tik po tinkamo viešųjų konsultacijų laikotarpio, per kurį visoms suinteresuotosioms šalims suteikiama galimybė pareikšti nuomonę. Į tokius bendro naudojimo ar koordinavimo susitarimus gali būti įtrauktos taisyklės dėl įrenginių ar nuosavybės bendro naudojimo sąnaudų pasidalijimo.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėms reguliavimo institucijoms taip pat būtų suteikti įgaliojimai po tinkamo viešųjų konsultacijų laikotarpio, per kurį visoms suinteresuotosioms šalims suteikiama galimybė pareikšti nuomonę, nustatyti 1 dalyje nurodytiems teisių turėtojams ir (arba) pastatų elektros laidų sistemų savininkams įpareigojimus bendrai naudotis šiomis sistemomis pastatų viduje arba iki pirmojo koncentracijos arba skirstymo taško, jei jis yra pastato išorėje, tais atvejais, jei naujos tokios pačios infrastruktūros kūrimas ekonominiu požiūriu neveiksmingas arba fiziškai nepraktiškas. Į tokius bendro naudojimo ir koordinavimo susitarimus gali būti įtrauktos įrenginių ar nuosavybės bendro naudojimo sąnaudų, kurios prireikus koreguojamos atsižvelgiant į riziką, pasidalijimo taisyklės.

4. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos galėtų reikalauti, jog įmonės teiktų būtiną informaciją, jei kompetentingos institucijos to prašo, kad šios institucijos kartu su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis galėtų nustatyti 1 dalyje nurodytų įrenginių pobūdžio, prieinamumo bei geografinės buvimo vietos išsamų sąrašą ir pateiktų jį suinteresuotosioms šalims.

5. Pagal šį straipsnį nacionalinių reguliavimo institucijų taikomos priemonės turi būti objektyvios, skaidrios, nediskriminacinės ir proporcingos. Jei įmanoma, šios priemonės turi būti įgyvendinamos derinant su vietos valdžios institucijomis.“

Direktyva 2014/61

- 8 Direktyvos 2014/61 9, 11 ir 12 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(9) priemonėmis, kuriomis siekiama padidinti egzistuojančios infrastruktūros naudojimo efektyvumą ir sumažinti naujų civilinės inžinerijos darbų vykdymo sąnaudas ir kliūtis, turėtų būti iš esmės prisidedama prie greito ir plataus masto sparčiųjų elektroninių ryšių tinklų diegimo užtikrinimo, kartu palaikant veiksmingą konkurenciją, nedarant neigiamo poveikio esamos viešosios infrastruktūros saugai, saugumui ir sklandžiam veikimui.

<...>

- (11) šia direktyva siekiama nustatyti visoje Sąjungoje taikomas būtinausias teises ir pareigas, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos sparčiųjų elektroninių ryšių tinklų diegimui ir skirtinguose sektoriuose vykdomos veiklos koordinavimui. Užtikrinant būtinausias vienodas sąlygas, tai turėtų būti daroma nedarant poveikio esamai geriausiai praktikai ir nacionaliniu bei vietos lygiu priimtoms priemonėms, kuriomis nustatytos išsamesnės nuostatos ir sąlygos, taip pat papildomoms priemonėms, kuriomis papildomos tos teisės ir pareigos, laikantis subsidiarumo principo;
- (12) atsižvelgiant į *lex specialis* principą, kai taikomos konkretesnės reguliavimo priemonės, laikantis Sąjungos teisės, tos priemonės turėtų būti viršesnės už šioje direktyvoje numatytas būtinausias teises ir pareigas. Todėl šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis Sąjungos elektroninių ryšių reguliavimo sistemai, įtvirtintai <...> [D]irektyvoje 2002/21/EB <...>, taip pat <...> [D]irektyvoje 2002/19/EB <...>, <...> [D]irektyvoje 2002/20/EB <...>, <...> [D]irektyvoje 2002/22/EB <...> ir [2002 m. rugsėjo 16 d.] Komisijos direktyvoje 2002/77/EB [dėl konkurencijos elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų rinkose (OL L 249, 2002, p. 21; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 178)], įskaitant pagal tą reguliavimo sistemą patvirtintas nacionalines priemones, kaip antai konkrečias simetrines ar asimetrines reguliavimo priemones.“

9 Direktyvos 2014/61 1 straipsnyje „Dalykas ir taikymo sritis“ nurodyta:

„1. Šios direktyvos tikslas – sudaryti palankesnes sąlyg[as] sparčiųjų elektroninių ryšių tinklų diegimui ir jį skatinti, skatinant bendrai naudotis egzistuojančia fizine infrastruktūra ir sudarant sąlygas veiksmingiau diegti naują fizinę infrastruktūrą, kad tokius tinklus būtų galima diegti mažesnėmis sąnaudomis.

2. Šia direktyva nustatomi su inžineriniais darbais ir fizine infrastruktūra susiję būtinausi reikalavimai, siekiant suderinti tam tikrus tų sričių valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų aspektus.

3. Valstybės narės gali palikti galioti ar nustatyti Sąjungos teisę atitinkančias priemones, kuriomis numatoma daugiau nei šia direktyva nustatyti būtinausi reikalavimai, kad būtų geriau pasiektas 1 dalyje nurodytas tikslas.

4. Jei kuri nors šios direktyvos nuostata prieštarauja Direktyvos 2002/21/EB, Direktyvos 2002/19/EB, Direktyvos 2002/20/EB, Direktyvos 2002/22/EB arba Direktyvos 2002/77/EB nuostatai, viršesnė yra atitinkama tų direktyvų nuostata.“

10 Direktyvos 2014/61 2 straipsnio „Terminų apibrėžtys“ 1 dalyje numatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys nustatytos Direktyvoje 2002/21/EB.

Kitos vartojamų terminų apibrėžtys:

1) tinklo operatorius – įmonė, teikianti arba įgaliot[a] teikti viešųjų ryšių tinklų paslaugas, ir įmonė, teikianti fizinę infrastruktūrą, kuri skirta teikti šioms paslaugoms:

- a) gamybos, tiekimo ar paskirstymo:
- dujų,
 - elektros energijos, įskaitant viešąjį apšvietimą;

- iii) šildymo;
- iv) vandens, įskaitant nuotekų išleidimo arba valymo ir kanalizacijos paslaugas bei drenažo sistemas;

b) transporto paslaugoms, įskaitant geležinkelius, kelius, uostus ir oro uostus.“

11 Direktyvos 2014/61 3 straipsnyje „Prieiga prie egzistuojančios fizinės infrastruktūros“ nustatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienas tinklo operatorius turėtų teisę pasiūlyti įmonėms, teikiančioms ar įgaliotoms teikti elektroninių ryšių tinklų paslaugas, prieigą prie savo fizinės infrastruktūros siekiant diegti sparčiojo elektroninio ryšio tinklų elementus. Remiantis abipusiškumo principu valstybės narės gali numatyti viešojo ryšių tinklo operatoriams teisę siūlyti prieigą prie savo fizinės infrastruktūros siekiant diegti tinklus, kurie nėra elektroninių ryšių tinklai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios ar įgaliotos teikti viešųjų ryšių tinklų paslaugas, rašytiniu prašymu bet kuris tinklo operatorius būtų įpareigotas patenkinti visus pagrįstus prašymus dėl prieigos prie jo fizinės infrastruktūros sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis, įskaitant kainą, siekiant diegti sparčiojo elektroninių ryšių tinklų elementus. Tokiame rašytiniame prašyme išsamiai apibūdinami projekto, kuriam prašoma prieigos, elementai, įskaitant konkretų terminą.

<...>

4. Valstybės narės užtikrina, kad tuo atveju, kai atsisakoma suteikti prieigą, arba kai per du mėnesius nuo prašymo dėl prieigos gavimo dienos nesusitariama dėl specialių sąlygų, įskaitant kainą, bet kuri šalis turėtų teisę perduoti klausimą kompetentingai nacionalinei ginčų nagrinėjimo įstaigai.

5. Valstybės narės reikalauja, kad 4 dalyje nurodyta nacionalinė ginčų nagrinėjimo įstaiga, visapusiškai atsižvelgdama į proporcingumo principą, priimtų privalomą sprendimą, kuriuo išspręstų ginčą, inicijuotą pagal 4 dalį, įskaitant sąžiningų ir pagrįstų sąlygų, įskaitant prireikus kainą, nustatymą.

Nacionalinė ginčų nagrinėjimo įstaigą ginčą išsprendžia per kuo trumpesnę laiką ir bet kuriuo atveju per keturis mėnesius nuo išsamaus prašymo gavimo dienos, išskyrus išimtinių aplinkybių atvejus, nedarant poveikio šalių galimybei perduoti bylą teismui.

Tais atvejais, kai ginčas susijęs su prieiga prie elektroninių ryšių tinklo paslaugų teikėjo infrastruktūros, o nacionalinė ginčų nagrinėjimo įstaiga yra nacionalinė reguliavimo institucija, ji prireikus atsižvelgia į Direktyvos 2002/21/EB 8 straipsnyje nustatytus tikslus. Ginčų nagrinėjimo įstaigai nustatant kainas užtikrinama, kad prieigos teikėjas turėtų sąžiningą galimybę susigrąžinti patirtas išlaidas ir atsižvelgiama į prašomos prieigos poveikį prieigos teikėjo verslo planui, įskaitant tinklo operatoriaus, kurio prašoma suteikti prieigą, padarytas investicijas, visų pirma į fizinę infrastruktūrą, naudojamą sparčiųjų elektroninių ryšių paslaugoms teikti.

<...>“

Direktyva (ES) 2018/1972

- 12 Pagal 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (OL L 321, 2018, p. 36), 124 ir 125 straipsnius Prieigos ir Pagrindų direktyvos panaikinamos nuo 2020 m. gruodžio 21 d., t. y. nuo tos dienos, kai baigėsi Direktyvos 2018/1972 perkėlimo terminas.

Lenkijos teisė

- 13 2010 m. gegužės 7 d. *Ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych* (Įstatymas dėl paramos telekomunikacijų paslaugų ir tinklų plėtrai; toliau – WRUIST įstatymas) 17 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Tinklo operatorius suteikia telekomunikacijų įmonėms prieigą prie fizinės infrastruktūros, įskaitant dalijimąsi ja, kad būtų galima diegti spartųjį telekomunikacijų tinklą.

2. Prieiga prie fizinės infrastruktūros yra mokama, nebent sutarties šalys susitaria kitaip.“

- 14 WRUIST įstatymo 18 straipsnio 1–3 ir 6 dalys suformuluotos taip:

„1. Prieigos prie fizinės infrastruktūros sąlygas, įskaitant technines, veiklos ir finansines bendradarbiavimo sąlygas, šalys nustato sutartyje dėl prieigos prie fizinės infrastruktūros, kuri turi būti sudaryta raštu, antraip ji negalioja.

2. ERT pirmininkas gali prašyti tinklo operatoriaus pateikti informaciją apie prieigos prie fizinės infrastruktūros sąlygas.

3. Tinklo operatoriui pateikus informaciją apie prieigos prie fizinės infrastruktūros sąlygas, ERT pirmininkas, vadovaudamasis 22 straipsnio 1–3 dalyse nustatytais kriterijais, sprendime gali nustatyti prieigos prie fizinės infrastruktūros suteikimo sąlygas. <...>

<...>

6. Tinklo operatorius, kuriam skirtas sprendimas dėl prieigos prie fizinės infrastruktūros sąlygų nustatymo, privalo sudaryti 1 dalyje nurodytas sutartis ne mažiau palankiomis sąlygomis, nei nustatytos tame sprendime.“

- 15 WRUIST įstatymo 22 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. ERT pirmininkas priima sprendimą dėl prieigos prie fizinės infrastruktūros per 60 dienų nuo prašymo suteikti tokią prieigą pateikimo dienos, ypač atsižvelgdamas į būtinybę užtikrinti nediskriminacines ir proporcingas prieigos sąlygas.

2. ERT pirmininkas, priimdamas sprendimą dėl prieigos prie telekomunikacijų įmonės fizinės infrastruktūros, užtikrina, kad mokesčiai už tokią prieigą leistų atlyginti šios įmonės patirtas išlaidas, visų pirma atsižvelgdamas į Direktyvos 2002/21 8 straipsnyje nustatytus tikslus ir į prieigos prie fizinės infrastruktūros poveikį šios telekomunikacijų įmonės verslo planui, ypač jos atliktoms investicijoms į sparčiuosius telekomunikacijų tinklus.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 16 TOYA yra Lenkijos telekomunikacijų įmonė ir tinklo operatorė.
- 17 Pasibaigus administracinei procedūrai, per kurią TOYA buvo paprašyta pateikti informacijos apie prieigos prie jos fizinės infrastruktūros, kurią sudaro kabelių kanalai ir pastato telekomunikacijų kanalai, sąlygas, 2018 m. rugsėjo 11 d. ERT pirmininkas priėmė ginčijamą sprendimą.
- 18 Šis sprendimas, be kita ko, grindžiamas WRUIST įstatymo 18 straipsnio 3 dalimi, siejama su šio įstatymo 17 straipsniu. Jame apibrėžiamos prieigos prie TOYA fizinės infrastruktūros sąlygos, susijusios su kabelių kanalais ir pastato telekomunikacijų kanalais. Pagal ginčijamą sprendimą taip pat reikalaujama, kad TOYA užtikrintų, jog yra pasirengusi sudaryti pagrindines ir specialiąsias sutartis bei patenkinti prašymus dėl prieigos prie fizinės infrastruktūros pagal minėtas prieigos sąlygas.
- 19 Ginčijamame sprendime ERT pirmininkas nurodo, kad WRUIST įstatymo 18 ir 22 straipsniai jam suteikia galimybę užtikrinti telekomunikacijų įmonėms prieigą prie fizinės infrastruktūros, o tai apima ir dalijimąsi šia infrastruktūra, kad būtų įdiegtas spartusis telekomunikacijų tinklas.
- 20 Jis pabrėžia, kad ginčijamas sprendimas atitinka Direktyvoje 2014/61 nustatytus tikslus, susijusius su dalijimosi infrastruktūra pranašumais ir būtinybe pašalinti kliūtis, dėl kurių neefektyviai naudojami esami ištekliai.
- 21 Jis pažymi, kad ginčijamu sprendimu bus prisidėta prie terminų, procedūrų ir rinkos įkainių, susijusių su kabelių kanalų ir pastato telekomunikacijų kanalų suteikimu naudotis, suderinimo. Dėl to bus užtikrintas visų operatorių vienodas vertinimas, tai prisidės prie telekomunikacijų įmonių, kurios naudojasi prieiga prie fizinės infrastruktūros, infrastruktūros išsigijimo sąnaudų sumažinimo ir leis plačiau naudotis kanalų sistema.
- 22 ERT pirmininkas taip pat nurodo, kad patvirtintų prieigos sąlygų universalumas pasireiškia tuo, jog jos gali būti įgyvendinamos tam, kad telekomunikacijų įmonės, kurių komercinis pobūdis ir veiklos mastas yra skirtingi, galėtų bendradarbiauti sujungimo klausimais. Be to, iš TOYA neatimama galimybė nustatyti pamatinių susitarimų turinį, kad jie atitiktų bendrovėje taikomus veiklos principus.
- 23 Kiek tai susiję su proporcingumu, ginčijamame sprendime nurodyta, kad nebuvo kitos galimybės nustatyti prieigos prie TOYA fizinės infrastruktūros sąlygų ir kad tai buvo galima padaryti tik administraciniu sprendimu. Ginčijamame sprendime taip pat patikslinama, kad, ERT pirmininko teigimu, sprendime nustatytos prieigos taisyklės, nors ir paveikia TOYA nuosavybės teisę, nėra pernelyg griežtos ir jomis tinkamai atsižvelgiama į šios įmonės teises ir interesus.
- 24 Ginčijamame sprendime taip pat nurodyta, kad WRUIST įstatymo nuostatose, reglamentuojančiose sąlygas, kuriomis ERT pirmininkas turi teisę priimti sprendimus, kuriais nustatomos prieigos prie fizinės infrastruktūros sąlygos, nenurodomas nei turimos infrastruktūros dydis, nei ginčų dėl prieigos prie šios infrastruktūros skaičius.

- 25 Tame sprendime ERT pirmininkas šiuo klausimu pažymi, kad atsižvelgė į tai, jog TOYA privalo vienodai elgtis su įmonėmis, pateikusiomis WRUIST įstatymo 17 straipsnyje nurodytus prašymus dėl prieigos, ir kad atsižvelgdamas į būtinybę užtikrinti proporcingas prieigos sąlygas jis nustatė prieigos sąlygas, patvirtindamas pakankamas ir kartu minimalias priemones, siekdamas užtikrinti šios prieigos tikslo įgyvendinimą.
- 26 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad, be ginčijamo sprendimo, ERT pirmininkas priėmė iš esmės analogiškus sprendimus dėl kitų šešių telekomunikacijų operatorių.
- 27 TOYA apskundė ginčijamą sprendimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, t. y. *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas, Lenkija). TOYA mano, kad pagal Direktyvos 2014/61 3 straipsnio 2 ir 5 dalis, 1 straipsnio 4 dalį ir jos 12 konstatuojamąją dalį, siejamas su Prieigos direktyvos 8 straipsnio 2 ir 3 dalimis ir Pagrindų direktyvos 8 straipsnio 5 dalies f punktu, nacionalinė reguliavimo institucija gali reikalauti *ex ante* taikyti standartinį pasiūlymą tik iš didelę įtaką rinkoje turinčių operatorių. Ginčijamas sprendimas prieštarauja Sąjungos teisei, nes nebuvo atlikta jokios rinkos analizės siekiant nustatyti, kad TOYA turi didelę įtaką rinkoje, be to, nėra jokio ginčo dėl prieigos prie jos fizinės infrastruktūros, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2014/61 3 straipsnio 5 dalį.
- 28 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių dėl ginčijamo sprendimo ir WRUIST įstatymo 18 straipsnio 3 dalies, kuria jis grindžiamas, išaiškinimo suderinamumo su taikytinomis Sąjungos teisės nuostatomis, visų pirma su Direktyvos 2014/61 1 straipsnio 3 ir 4 dalimis ir 3 straipsnio 5 dalimi, taip pat su Prieigos direktyvos 8 straipsnio 3 dalimi, nes tame sprendime ERT pirmininkas nustatė *ex ante* TOYA tenkančias pareigas, susijusias su prieiga prie jos fizinės infrastruktūros, nors dėl šios prieigos nekilo ginčų, ir neįrodyta, jog TOYA turi didelę įtaką rinkoje.
- 29 Be to, kadangi Prieigos direktyva ir Pagrindų direktyva buvo panaikintos ir pakeistos Direktyva 2018/1972, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, kokios Sąjungos direktyvos taikytinos nagrinėjamu atveju.
- 30 Šiomis aplinkybėmis *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšuvos apygardos teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar [Prieigos direktyvos] 8 straipsnio 3 dalis, siejama su [Direktyvos 2014/61] 3 straipsnio 5 dalimi ir 1 straipsnio 3 ir 4 dalimis, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją nacionalinei reguliavimo institucijai draudžiama nustatyti įmonei, kuri turi fizinę infrastruktūrą ir taip pat yra viešųjų elektroninių ryšių tinklų operatorė ir paslaugų teikėja, bet nebuvo pripažinta turinčia didelę įtaką rinkoje, įpareigojimą laikytis šios institucijos nustatytų *ex ante* sąlygų, reglamentuojančių prieigą prie šios operatorės fizinės infrastruktūros, įskaitant sutarčių sudarymo taisykles ir procedūras bei taikomus prieigos mokesčius, neatsižvelgiant į tai, ar kilo ginčas dėl prieigos prie šios operatorės fizinės infrastruktūros ir ar rinkoje yra veiksminga konkurencija?
- Arba (2 variantas):
2. Ar [Direktyvos 2018/1972] 67 straipsnio 1 ir 3 dalys, siejamos su jos 68 straipsnio 2 ir 3 dalimis, kartu su [Direktyvos 2014/61] 3 straipsnio 5 dalimi ir 1 straipsnio 3 ir 4 dalimis, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nacionalinei reguliavimo institucijai draudžiama nustatyti įmonei, kuri turi fizinę infrastruktūrą ir taip pat yra viešųjų elektroninių ryšių tinklų

operatorė ir paslaugų teikėja, bet nebuvo pripažinta turinčia didelę įtaką rinkoje, įpareigojimą laikytis šios institucijos nustatytų *ex ante* sąlygų, reglamentuojančių prieigą prie šios operatorės fizinės infrastruktūros, įskaitant sutarčių sudarymo taisykles ir procedūras bei taikomus prieigos mokesčius, neatsižvelgiant į tai, ar kilo ginčas dėl prieigos prie šios operatorės fizinės infrastruktūros ir ar rinkoje yra veiksminga konkurencija?“

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

- 31 Pirmiausia pažymėtina, kad abu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo pateikti prejudiciniai klausimai iš esmės yra identiški ir skiriasi tik tiek, kiek tai susiję su teisiniu pagrindu, į kurį atsižvelgiant Teisingumo Teismo prašoma į juos atsakyti. Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismo prašo atsakyti, kaip reikia aiškinti Direktyvos 2014/61 1 straipsnio 3 ir 4 dalis, 3 straipsnio 5 dalį ir Prieigos direktyvos 8 straipsnio 3 dalį, o antrajame klausime daroma nuoroda į tas pačias Direktyvos 2014/61 nuostatas ir alternatyviai į Direktyvos 2018/1972 67 straipsnio 1 ir 3 dalis ir 68 straipsnio 2 ir 3 dalis.
- 32 Konstatuotina, kad ginčijamas sprendimas buvo priimtas 2018 m. rugsėjo 11 d. Kaip nurodyta šio sprendimo 12 punkte, tuo metu Prieigos ir Pagrindų direktyvos galiojo visa, nes Direktyva 2018/1972 dar nebuvo priimta.
- 33 Vadinas, siekiant nustatyti, ar pagal Sąjungos teisės nuostatas draudžiama tokia nacionalinės reguliavimo institucijos praktika, kokią taiko ERT pirmininkas pagrindinėje byloje, reikšmingas tik Prieigos ir Pagrindų direktyvų taikytinų nuostatų, o ne Direktyvos 2018/1972, kuri nagrinėjamu atveju netaikoma *ratione temporis*, nuostatų išaiškinimas.
- 34 Šiomis aplinkybėmis į antrąjį prejudicinį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl pirmojo klausimo

- 35 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2014/61 1 straipsnio 3 ir 4 dalys ir 3 straipsnio 5 dalis, siejamos su Prieigos direktyvos 8 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nacionalinei reguliavimo institucijai, kompetentingai elektroninių ryšių srityje, draudžiama įpareigoti tinklo operatorių, kuris nebuvo pripažintas turinčiu didelę įtaką rinkoje, laikytis šios institucijos *ex ante* nustatytų sąlygų, reglamentuojančių kitų šioje srityje veikiančių įmonių prieigos prie šio operatoriaus fizinės infrastruktūros tvarką, įskaitant sutarčių sudarymo taisykles ir procedūras bei taikomus prieigos mokesčius, neatsižvelgiant į tai, ar kilo ginčas dėl šios prieigos ir ar rinkoje yra veiksminga konkurencija.
- 36 Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2019 m. vasario 26 d. Sprendimo *Rimšėvičs ir ECB / Latvija*, C-202/18 ir C-238/18, EU:C:2019:139, 45 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 37 Pirma, kalbant apie minėtų nuostatų formuluotę ir kontekstą, pirmiausia pažymėtina, kad, kaip savo išvados 37 punkte nurodė generalinis advokatas, iš Direktyvos 2014/61 nuostatų matyti, kad jos taikymo sritis yra plati ir apima visus tinklo operatorius, neatsižvelgiant į tai, ar jie buvo pripažinti turinčiais didelę įtaką rinkoje.
- 38 Šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje „tinklo operatorius“ apibrėžiamas kaip įmonė, teikianti arba įgaliota teikti viešųjų ryšių tinklų paslaugas, ir įmonė, teikianti fizinę infrastruktūrą, kuri skirta dujų, elektros energijos, šildymo ar vandens gamybos, tiekimo ar paskirstymo, taip pat transporto paslaugoms teikti. Konstatuotina, kad šioje apibrėžtyje neužsimenama apie šios įmonės įtaką rinkoje, jos užimamą rinkos dalį ar rinkos, kurioje ji veikia, konkurencinį pobūdį.
- 39 Direktyvos 2014/61 3 straipsnio, kuriame reglamentuojama prieiga prie egzistuojančios fizinės infrastruktūros, 1 dalyje įtvirtinta kiekvieno tinklo operatoriaus teisė pasiūlyti įmonėms, teikiančioms ar įgaliotoms teikti elektroninių ryšių tinklų paslaugas, prieigą prie savo fizinės infrastruktūros. Šios nuostatos 2 dalyje taip pat nustatyta kiekvieno tinklo operatoriaus, neatsižvelgiant į tai, ar jis buvo pripažintas turinčiu didelę įtaką rinkoje, pareiga patenkinti visus pagrįstus tokių įmonių prašymus dėl prieigos prie jo fizinės infrastruktūros sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis, įskaitant kainą, siekiant diegti sparčiojo elektroninių ryšių tinklų elementus.
- 40 Tuo atveju, kai atsisakoma suteikti prieigą arba kai tinklo operatorius, kuriam priklauso fizinė infrastruktūra, ir suteikti prieigą prie šios infrastruktūros prašanti įmonė nesusitaria dėl specialių sąlygų, šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad bet kuri šalis turėtų teisę perduoti klausimą kompetentingai nacionalinei ginčų nagrinėjimo įstaigai. Kaip nurodyta šios direktyvos 3 straipsnio 5 dalyje, ši įstaiga turi priimti privalomą sprendimą, kuriuo išspręstų ginčą, tuo atveju, kai prieiga suteikiama, nustatydamą sąžiningas ir pagrįstas sąlygas, įskaitant prireikus kainą.
- 41 Taigi, kiek tai susiję su nacionalinių institucijų dalyvavimu sprendžiant įmonių, teikiančių arba įgaliotų teikti elektroninių ryšių tinklų paslaugas, prieigos prie egzistuojančios fizinės infrastruktūros Sąjungoje klausimus, Direktyvos 2014/61 3 straipsnis skirtas ginčų sprendimui *ex post*. Šioje nuostatoje aiškiai nenumatyta galimybės prevenciškai ir, nesant jokio konkretaus ginčo, *ex ante* nustatyti tokius reglamentuojamojo pobūdžio įpareigojimus, susijusius su prieiga prie tinklo operatoriaus fizinės infrastruktūros, kuriuos TOYA nustatė ERT pirmininkas pagrindinėje byloje.
- 42 Vis dėlto nei pagal minėtą 3 straipsnį, nei pagal jokią kitą Direktyvos 2014/61 nuostatą aiškiai nedraudžiama nustatyti tokių *ex ante* reglamentuojamojo pobūdžio įpareigojimų, susijusių su prieiga prie tinklo operatoriaus fizinės infrastruktūros.
- 43 Iš Direktyvos 2014/61 1 straipsnio 2 ir 3 dalių, siejamų su šios direktyvos 11 konstatuojamąja dalimi, matyti, kad joje nustatyti tik būtinausi reikalavimai ir kad valstybės narės gali palikti galioti arba nustatyti Sąjungos teisę atitinkančias priemones, kuriomis numatoma daugiau nei šie reikalavimai, kad būtų pasiektas šio 1 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas šios direktyvos pagrindinis tikslas.
- 44 Vis dėlto šios direktyvos 1 straipsnio 4 dalyje, siejamoje su jos 12 konstatuojamąja dalimi, nurodyta, kad, jei kuri nors šios direktyvos nuostata prieštarauja šioje 1 straipsnio 4 dalyje nurodytų kitų direktyvų, tarp jų – Pagrindų direktyvos ir Prieigos direktyvos, nuostatoms, viršesnės yra atitinkamos tų direktyvų nuostatos.

- 45 Iš šios kolizinės normos matyti, kad, siekiant atsakyti į pirmąjį klausimą, taip pat reikia išnagrinėti, ar pagal nurodytas direktyvas, konkrečiai kalbant, Pagrindų direktyvą ir Prieigos direktyvą, draudžiamos nacionalinės reguliavimo institucijos nustatytos tokios priemonės dėl prieigos prie tinklo operatoriaus fizinės infrastruktūros, kokias pagrindinėje byloje nustatė ERT pirmininkas.
- 46 Pažymėtina, kad Prieigos direktyvos 8 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog iš principo nacionalinės reguliavimo institucijos tinklo operatoriams, kurie atlikus rinkos analizę nebuvo pripažinti turinčiais didelę įtaką rinkoje, nenustato šios direktyvos 9–13 straipsniuose nurodytų įpareigojimų, t. y. skaidrumo, nediskriminavimo, apskaitos atskyrimo įpareigojimų, įpareigojimo dėl prieigos prie konkrečių tinklo priemonių ir jų naudojimo, kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos įpareigojimo.
- 47 Vis dėlto konstatuotina, kad, kaip savo išvados 33 punkte nurodė generalinis advokatas, taikomos kelios šio principinio draudimo, kylančio iš Prieigos direktyvos 8 straipsnio 3 dalies, išimtys. Pagal kai kurias iš jų nacionalinės reguliavimo institucijos gali, be kita ko, nustatyti *ex ante* su prieiga prie fizinės infrastruktūros susijusius įpareigojimus tinklo operatoriams, kurie nebūtinai turi didelę įtaką atitinkamoje rinkoje.
- 48 Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad siekdamos Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje nurodytų tikslų nacionalinės reguliavimo institucijos skatina ir atitinkamais atvejais užtikrina pakankamą prieigą ir sujungimą bei paslaugų sąveiką, vykdydamos savo pareigas taip, kad būtų skatinamas veiklos efektyvumas, tvari konkurencija, veiksmingos investicijos ir inovacijos ir kuo didesnė nauda galutiniams paslaugų gavėjams. Šiuo tikslu pagal šią nuostatą nacionalinėms reguliavimo institucijoms, be kita ko, leidžiama nustatyti įpareigojimus įmonėms, kontroliuojančioms prieigą prie galutinių paslaugų gavėjų, nors ir neturinčioms didelės įtakos rinkoje, jei tai būtina siekiant užtikrinti ryšį tarp galutinių paslaugų gavėjų arba paslaugų sąveiką (šiuo klausimu žr. 2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *KPN*, C-85/14, EU:C:2015:610, 39 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 49 Šiuo aspektu Teisingumo Teismas yra nurodęs, jog tam, kad būtų pasiekti Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje išvardyti tikslai, susiję būtent su prieiga ir sujungimu, nacionalinės reguliavimo institucijos turi įgaliojimus veikti savarankiškai ir nustatyti priemones, kurios nėra išsamiai išvardytos (šiuo klausimu žr. 2008 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija*, C-227/07, EU:C:2008:620, 65 punktą; 2009 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *TeliaSonera Finland*, C-192/08, EU:C:2009:696, 58–60 punktus ir 2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *KPN*, C-85/14, EU:C:2015:610, 36 punktą).
- 50 Pagrindų direktyvos 12 straipsnyje nacionalinėms reguliavimo institucijoms taip pat suteikiami įgaliojimai, prieš tai nekonstatavus, kad atitinkamas operatorius turi didelę įtaką rinkoje, nustatyti įpareigojimus dėl bendros vietos ir bendro tinklo komponentų ir su jais susijusių įrenginių naudojimo.
- 51 Galiausiai dar reikia konstatuoti, kad nė vienoje Prieigos direktyvos ir Pagrindų direktyvos nuostatoje nenurodyta, jog tam, kad nacionalinė reguliavimo institucija galėtų nustatyti tinklo operatoriui *ex ante* įpareigojimus dėl prieigos prie fizinės infrastruktūros, turi būti kilę konkretūs ginčai tarp šio operatoriaus ir prieigos prašančių įmonių.
- 52 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, iš Direktyvos 2014/61 1 straipsnio 3 ir 4 dalių ir 3 straipsnio 5 dalies, siejamų su Prieigos direktyvos 1 straipsnio 1 dalimi, 5 straipsnio 1 dalimi, 8 straipsnio 3 dalimi ir Pagrindų direktyvos 8 ir 12 straipsniais, formuluotės ir konteksto

matyti, kad konkrečių ginčų tarp tinklo operatoriaus, kuriam priklauso fizinė infrastruktūra, ir įmonės, prašančios suteikti prieigą prie šios infrastruktūros, nebuvimas, taip pat aplinkybė, kad nebuvo nustatyta, jog šis operatorius turi didelę įtaką atitinkamoje rinkoje arba kad šioje rinkoje nėra veiksmingos konkurencijos, negali būti kliūtis kompetentingai nacionalinei reguliavimo institucijai nustatyti įpareigojimus *ex ante*, susijusius su šio operatoriaus fizine infrastruktūra.

- 53 Antra, tokį pažodinį ir kontekstinį aiškinimą visiškai patvirtina teleologinis Direktyvos 2014/61, Prieigos direktyvos ir Pagrindų direktyvos atitinkamų nuostatų aiškinimas.
- 54 Pažymėtina, kad pagal Direktyvos 2014/61 1 straipsnio 1 dalį ja siekiama sudaryti palankesnes sąlygos sparčiųjų elektroninių ryšių tinklų diegimui ir jį skatinti, skatinant bendrai naudotis egzistuojančia fizine infrastruktūra ir sudarant sąlygas veiksmingiau diegti naują fizinę infrastruktūrą, kad tokius tinklus būtų galima diegti mažesnėmis sąnaudomis.
- 55 Konstatuotina, kad tokia praktika, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, kai *ex ante* nustatomos prieigos prie tinklo operatoriaus fizinės infrastruktūros sąlygos nesant jokio konkretaus ginčo ir prieš tai nenustačius, kad šis operatorius turi didelę įtaką rinkoje, gali padėti įgyvendinti bendrąją Direktyvos 2014/61 tikslą, nes ja skatinamas ir palengvinamas egzistuojančių fizinių infrastruktūrų bendras naudojimas. Konkrečiau kalbant, kaip savo rašytinėse pastabose nurodo Lenkijos vyriausybė ir Komisija ir savo išvados 43 punkte pažymėjo generalinis advokatas, tokia praktika padeda išvengti ginčų, susijusių su prieiga prie tinklo operatoriaus fizinės infrastruktūros ir taip padeda pasiekti šios direktyvos 3 straipsnyje numatytą tikslą spręsti ginčus, kaip priminta šio sprendimo 41 punkte.
- 56 Taip pat pasakytina, kad tokia praktika padeda siekti ir pagrindinių Prieigos direktyvoje ir Pagrindų direktyvoje nustatytų tikslų. Kadangi tokia praktika skatina ir palengvina egzistuojančių fizinių infrastruktūrų bendrą naudojimą, ja prisidedama prie tvarios konkurencijos sukūrimo, elektroninių ryšių paslaugų sąveikos stiprinimo, vidaus rinkos plėtros šiame sektoriuje ir rūpinamasi Sąjungos piliečių bei vartotojų interesais; šie tikslai įtvirtinti Pagrindų direktyvos 8 straipsnio 2–4 dalyse ir Prieigos direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje.
- 57 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2014/61 1 straipsnio 3 ir 4 dalys ir 3 straipsnio 5 dalis, siejamos su Prieigos direktyvos 1 straipsnio 1 dalimi, 5 straipsnio 1 dalimi, 8 straipsnio 3 dalimi ir Pagrindų direktyvos 8 ir 12 straipsniais, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nacionalinei reguliavimo institucijai, kompetentingai elektroninių ryšių srityje, nedraudžiama įpareigoti tinklo operatorių, kuris nebuvo pripažintas turinčiu didelę įtaką rinkoje, laikytis šios institucijos *ex ante* nustatytų sąlygų, reglamentuojančių kitų šioje srityje veikiančių įmonių prieigos prie šio operatoriaus fizinės infrastruktūros tvarką, įskaitant sutarčių sudarymo taisykles ir procedūras bei taikomus prieigos mokesčius, neatsižvelgiant į tai, ar kilo ginčas dėl šios prieigos ir ar rinkoje yra veiksminga konkurencija.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 58 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/61/ES dėl priemonių sparčiojo elektroninių ryšių tinklų diegimo sąnaudoms mažinti 1 straipsnio 3 ir 4 dalys ir 3 straipsnio 5 dalis, siejamos su 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva), iš dalies pakeistos 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/140/EB, 1 straipsnio 1 dalimi, 5 straipsnio 1 dalimi, 8 straipsnio 3 dalimi ir 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva), iš dalies pakeistos Direktyva 2009/140, 8 ir 12 straipsniais,

turi būti aiškinamos taip, kad:

pagal jas nacionalinei reguliavimo institucijai, kompetentingai elektroninių ryšių srityje, nedraudžiama įpareigoti tinklo operatorių, kuris nebuvo pripažintas turinčiu didelę įtaką rinkoje, laikytis šios institucijos *ex ante* nustatytų sąlygų, reglamentuojančių kitų šioje srityje veikiančių įmonių prieigos prie šio operatoriaus fizinės infrastruktūros tvarką, įskaitant sutarčių sudarymo taisykles ir procedūras bei taikomus prieigos mokesčius, neatsižvelgiant į tai, ar kilo ginčas dėl šios prieigos ir ar rinkoje yra veiksminga konkurencija.

Parašai.